

ANNENİN BESLENMESİ

Lohusalık döneminde süt salgılanması olacağından beslenme önemlidir.

- İyi dengelenmiş doğal bir diyet uygulanmalıdır. Bunun için her besin grubundan yeterli miktarda alınmalıdır.
- Her gün 3 veya daha fazla porsiyon süt ve süt ürünleri alınmalıdır. Fakat süt içmeye doğumdan 2-3 gün sonra başlanmalıdır.
- A vitamini bakımından zengin olan havuç, yeşil yapraklı sebzeler, kayısı gibi besinler bolca tüketilmelidir.
- Bol sıvı tüketilmelidir (ayran, su, taze sıkılmış meyve suları). Bol sıvı alımı süt yapımını arttırır.
- Kahve, çay gibi içecekler fazla tüketilmemelidir.
- Kola ve benzeri asitli içecekler mümkünse hiç alınmamalıdır.
- Doğum sonrasında bir miktar kana kaybı yaşanır. Bu kansızlık yapabilir. Bunun için kırmızı et, sakatat grubu besinler ile kuru siyah üzüm ve pekmez gibi besinler tüketilmelidir.

Memelerin Aşırı Dogunlaşip Şişmesi

Süt salgısı ile birlikte memelerde aşırı dolgunluk, sertleşme ve ağrı görülebilir.

- Şişlik ve ağrı yoğun değilse bebek birkaç dakika emzilir.

- Kalan süt göğüs pompası adı da verilen süt çekerle boşaltılmalıdır. Aksi takdirde memelerde apseleşme gözlenebilir.

Meme Başında Çatlama;

- Gebelik döneminde, lohusalıkta temizliğe dikkat edilirse ve doktor kontrolünde yumuşatıcı merhemler sürülürse olası çatlaklar önceden önlenmiş olur.
- Emzirme esnasında bebeğin sadece meme ucunu değil, meme başı ve çevresini der ağzına alması sağlanmalıdır.

Çatlak Oluştuyorsa;

- Memeler kuru ve temiz tutulmalıdır.
- Beslenmede vitamin ve protein alımı arttırılmalıdır.
- Emzirmeden yarım saat önce doktorun önerdiği bir ağrı kesici alınabilir.

Bebeğin Göbek Bakımı Nasıl Yapılmalı;

- Göbek bağı normalde 7-14 günde düşer.
- Göbek bağı düşene kadar temiz ve kuru tutulmalıdır.
- Bebek bezi, göbek bağı dışarıda kalacak şekilde bağlanır.
- Göbek bağı hiçbir şeyle silinmez.
- Göbekte kızarıklık, akıntı, kanama, şişlik, hassasiyet ve kötü koku olduğu durumlarda doktora götürülmelidir.

Bebeğin Banyosu Nasıl Yapılmalı;

- İlk banyo göbek kordonu düştükten sonra yapılmalıdır.
- Banyo için oda sıcaklığı 28-32 °C olmalıdır.
- Su sıcaklığı ayarlamak için pratik uygulama; kişinin dirseğini yakmayacak ölçüde ki sudur.(36-38 °C)
- Bebeği yıkayacak kişi, bebeğin karnı avuç içine ve yüzü aşağıya bakacak şekilde eline yatırır.
- Bebeğin banyo boyunca ağız, burun açık tutulur ve su yutmamasına dikkat edilir.
- Diğer kişi sıcaklığı ayarlanmış suyla yıkama işlemine yardımcı olur.
- Yardım eden kişi yumuşak bir lif veya tülbentle uygun sabun, şampuan, vb. ile bebeği yıkar.
- Bol su ile durulama işlemi yapılır.
- Bebek duş sonrası hemen kurularak giydirilir.

Bebeklerin anne, baba ve başkaları tarafından çok öpülmesi, ellenmesi mikrop almalarına ve hastalanmalarına neden olabilir.

Aile Planlaması Nedir?

- Aile planlaması, bütün çiftlerin ve bireylerin istedikleri sayıda, istedikleri zamanda ve sağlıklı aralıklarla, bakabilecekleri kadar çocuk sahibi olma, sorumluluca karar vermeleri ve bu amaçla bilgi, eğitim ve araçlara sahip olmalarıdır.

Aile Planlamasının Amaçları Nelerdir?

- Aşırı doğurganlığın ve buna bağlı ortaya çıkan kansızlık, jinekolojik hastalıklar, doğuma bağlı oluşabilecek rahatsızlıkların azaltılması,
- Çok ve sık gebelikleri önleyerek, çok ve sık gebeliklerin anne ve çocuk sağlığına olan olumsuz etkilerini gidermek,
- Riskli gebeliklerin önlenmesi,
- İstenmeyen gebeliklerin ve bunlara bağlı olumsuz sonuçların önlenmesi,
- Doğum yaşının ayarlanmasını sağlamak,
- Çocuğu olmayan ailelere çocuk sahibi olmaları için yol göstermek,

Gebeliği Önleyici Modern Yöntemler Nelerdir?

Hormonal Yöntemler

- Kombine oral kontraseptifler (Hap)
- Enjekte edilen kontraseptifler (İğne)
- Vajinal halkalar
- Minihaplar
- Post koital haplar (Ertesi gün hapi)

- Deri altı kapsüller (implantlar) (Türkiye’de yok)
- **Rahim içi araçlar (Spiral)**
- Bakırlı rahim içi araçlar
- Hormonlu rahim içi araçlar zorunludur.
- **Bariyer yöntemler**
- Kondom (kadın kondomu, erkek kondomu)
- Sperm öldürücüler
- Diyafram
- **Cerrahi Yöntemler**
- Tüp ligasyonu (Kadında tüplerin bağlanması)
- Vazektomi (Erkte tohum kanallarının bağlanması)
- **Kadına Ait Yöntemler**
- Doğum kontrol hapları
- Rahim içi araç
- Diyafram
- Kadın kondomu
- Sperm öldürücüler
- Enjektabl kontraseptifler (iğneler)
- Deri altı implantlar(kapsüller)
- Tüplerin bağlanması (Tüp ligasyonu)
- **Erkeğe Ait Yöntemler**
- Kondom
- Kanalların bağlanması (vazektomi)

Detaylı Bilgi İçin Aile Hekiminizle Görüşünüz.

	T.C.	Doküman Kodu	DH. YD.05
	Atatürk Üniversitesi	Yayın Tarihi	24.09.2019
	Sağlık Araştırma ve Uygulama	Rev. Tarihi/No	0-/0
	Merkez Müdürlüğü	Sayfa No	1 / 1

ANNE VE BEBEK BAKIMI BİLGİLENDİRME BROŞÜRÜ